

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

10. Vltimum argumentum principale ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Declaratur hoc, impossibile est ut in eadem luce, & in eodem numero colore imbuto eadem luce detur duplex visibilitas: sed solum datur vnica, etiam si dentur plures visiones terminatae ad ipsam, quia vni visibili vna visibilitas seu capacitas, ut videatur, sufficit ad plures visiones, & ratio est à priori, quia visibilitas sequitur tanquam proprietas ipsam entitatem coloris, imbutam luce: ergo sicut datur vnus color, & vna lux in vno visibili, ita datur vnica visibilitas: sed ita se habet respectu rei possibili visibilitas, sicut se habet respectu rei visibilis visibilitas: ergo sicut vna res habet vnā visibilitatem, ita vna resexistens, aut possibilis habet vnā possibilitatem, præcipue quia possibilitas est ratio formalis sub qua omnipotentia ut producat existentiam vnus rei, & communicet vni rei possibili vnā existentiam seu vnum esse simpliciter: ergo in vnica re possibili accipiente vnā existentiam ab vna omnipotentia, debet dari sola vna possibilitas.

108 Patet hæc consequentia manifeste, quia omnia ea à quibus specificatur, & quæ essentialiter respicit, non habent dualitatem, sed potius vnicitatem numericam: ergo possibilitas quæ essentialiter ordinatur ad illa, non est duplex, sed vnica, neque habet dualitatem; sed potius vnicitatem numericam: antecedens est certum, nam possibilitas rei duo respicit solum omnipotentiam Dei & existentiam rei: sed omnipotentia est vnica, & non plures, & existentia vnus rei est vnica, & non plures: ergo ipsa possibilitas est vnica, & non plures. Declaratur amplius, ideo existentia Petri est vnica, & non plures, quia omnipotentia quam respicit tanquam propriam causam, est vnica, & non plures, & Petrus quem constituit est vnicus, & non plures: sed etiam omnipotentia quam respicit possibilitas est vnica, & existentia Petri quam respicit est vnica etiam, & non plures: ergo ipsa possibilitas Petri est vnica, & non plures.

Vltimo sic vrgetur, quia licet pluribus actibus sufficiat vnica potentia, v. g. vnica materia prima ad plures formas, vnicus intellectus ad plures intellectiones, vnica voluntas ad plures volitiones, nihilominus vnico actui non correspondent plures potentia intrinsece, ut vni intellectioni non correspondent plures intellectus, quia sufficit vnicus; frustra enim fiunt per plura quæ possunt fieri per pauciora: sed existentia Petri, quæ est actus possibilitatis Petri, est vnica, & non plures: ergo possibilitas Petri, quæ ut potentia, & ut capacitas propria, & non communis alijs indiuiduis, correspondet tali existentia, erit vnica, & non plures; ac proinde fictitium, & chimericum est dicere in vnaquaque re dari puplicem possibilitatem, vnā positivam, & alteram negativam, quæ succedat vna alteri destructæ.

SVBSECTIO X.

Vltimum argumentum principale ponitur?

109 **Q**uia si possibile definit esse per adventum existentia: ergo iam non est possibile: ergo est impossibile. Patet consequentia, quia negatio quæ non est possibilis, nec potest iterum redire impossibilis est, sicut illud animal quod non est rationale, necessatio irrationale est, & non solum infinitanter non rationale; sed illa negatio cum

destruitur non est possibilis: ergo est impossibile, quod autem non sit possibilis, patet manifeste, quia id quod erat, & definit esse iam non est quod erat quando definit esse, quia amittit illud esse quod habebat antequam destrueretur, v. g. Petrus qui antea erat talis quando destruitur, iam non est Petrus sicut antea: sed illud possibile negativum quod antea erat possibile, adveniente existentia definit esse possibile: ergo iam post destructionem non est possibile, ac proinde erit impossibile, quia non potest redire iterum, quod est summum absurdum; alias iam existentia excreta creatura esset necessaria, & indestructibilis etiam à Deo per potentiam absolutam, quod est summum absurdum contra fidem; ac proinde viro Catholico omnino fugiendum. Sequela sic probatur, quia quando vnum contradictorium est impossibile, alterum contradictorium est necessarium, & omnino indestructibile, quia non destruitur vnum contradictorium, nisi per adventum alterius; quare si adventus alterius est impossibilis, contradictorium illud est indestructibile; ac proinde necessario existit, ideo enim existentia Dei est necessaria, quia contradictorium eius est impossibile, & ideo negatio existentia in chimera est necessaria omnino; ac proinde omnino indestructibilis adhuc divinitus, quia existentia eius est impossibilis. Maior illa præcipua evidens est: nihil enim est impossibile, v. g. nisi quod non potest iterum redire, & produci, v. g. in sententia Thomistarum, motus successivus destructus est impossibilis, quia non est, & non potest iterum redire, ideo enim chimera etiam est impossibilis, quia non habet esse nec potest habere illud: sed illa possibilitas dum destruitur non habet esse possibile: ergo dum non habet esse possibile non potest produci, nec est possibile redire, ac proinde erit impossibile: ergo ex suppositione quod possibilitas destructa est omnino impossibilis est, quia omnino redire non potest iterum.

Dices falsum esse quod illud quod destruitur non possit redire, & ideo sit impossibile.

Sed contra Primo, quia illud quod non est possibile non potest redire, quia quod non est possibile non potest habere esse: sed quod non potest habere esse, non potest redire iterum: ergo illud possibile quod ex eo quod destruitur iam non est possibile, ex eo quod destruitur iam non potest redire; sicut in sententia Thomistarum, quando motus destruitur, quia ex eo quod destruitur non est possibile, ex eo quod destruitur iam non potest redire, & ratione destructionis, iam est impossibile.

Secundo contra, quia illud quod potest redire, & produci debet habere possibilitatem, ratione cuius possit redire; sed illud possibile destructum non habet possibilitatem: ergo potest, dum destruitur non potest redire, maior est evidens, quia omne quod est debet habere rationem formalem essendi, v. g. paries ad hoc ut possit videri, & intelligi, debet habere visibilitatem, & intelligibilitatem: sed possibilitas, & ratio formalis habendi esse illud quod non habet esse: ergo omne quod potest habere esse, & potest redire debet habere rationem formalem possibilitatis, v. g. si album actualiter destruitur, & non est, & cæcitas actualis, si actualiter destruitur, possunt iterum redire, & esse, quia habent possibilitatem suæ actualitatis: & contra, ideo chimæra non potest produci

duci, & esse, quia non habet rationem formalem possibilitatis; nam si illam haberet, omnipotentia Dei posset ei dare esse, & existere; ergo illud quod non habet possibilitatem, non potest iterum redire: sed possibilitas dum destruitur non habet possibilitatem, quia nec habet seipsam, nec habet aliam possibilitatem, non habet seipsam, quia destructa est in illa possibilitate; sed album dum destruitur in esse albi non habet illam albedinem, & existentia dum destruitur non habet esse existentiae, in qua destructa est; ergo similiter possibilitas dum destruitur non habet esse possibilitatis, & etiam, quia si est possibilitas, dum destruitur, possibilitas erit simul cum suo contradictorio, quia contradictorium possibilitatis est dum destruitur possibilitas, nec habet aliam possibilitatem, quia una possibilitas non habet aliam ex eo quod ad unam rationem formalem non datur alia, sicut ad visibilitatem non datur alia visibilitas, & ad actionem & unionem non datur alia actio & unio, alias procederet in infinitum in possibilitatibus; & ratio evidens à priori est, quia possibilitas est primum esse seu prima radix, & primum fundamentum ac totale principium totius esse; sed ad primam radicem, & primum principium ac primum esse non datur aliud esse aliud principium, sicut ad primum fundamentum non datur aliud fundamentum, seu alia radix à qua accipiat esse tale primum esse, quia iam illud esset primum, & non esset primum esse; unde destructo primo esse, & prima radice essendi, nec prima radix nec primum esse iterum possunt habere esse, quia non datur aliud, ratione cuius pullulet, & iterum reviviscat illa prima radix, & primum esse destructum.

113) Exemplis illustratur clarissimis, si per impossibile Deus nunc destrueretur, nunquam posset habere esse, quia ex eo quod est primum esse, & prima radix non habet aliud esse nec supponitur aliud esse, in virtute cuius Deus destructus haberet iterum esse de novo; nam cum Deus ex eo quod sit primum esse non sit ab alio sed à se, non potest iterum habere esse si semel destruitur in suo esse; nam si ab aliquo haberet esse, vel esset à se vel ab alio; non à se quia ipse non est ex eo quod destructus sit, ac proinde non habet esse, & cum nemo det quod non habet, ipsum sibi non poterit dare esse, quod non habet.

114) Nec ab alio, quia primum esse seu primum principium ex eo quod independens ab omni alio sit, non potest ab alio accipere esse, alias esset ab alio, & non ab alio; esset primum, & non primum esse; dependeret, & non dependeret ab alio, quæ omnia sunt absurda immediate opposita evidentissimo illo principio, impossibile est idem simul esse, & non esse: ergo quod est prima radix essendi, si semel destruitur, nullo modo potest redire; ac proinde redire omnino impossibile est: sed possibilitas rei seu esse possibile est prima radix, primum fundamentum, primum principium totius esse à se ipso; ergo si semel supponatur destrui manet non possibile, & impossibile, ac proinde nunquam poterit redire.

115) Clarus exemplum, si amputentur, & scindantur rami arboris, vel brachia vitis, ut in more possum esse lipis ac consoribus notum est, possunt rami iterum pullulare, imo quotidie pullulant ac gemmant vites in virtute radicis permanentis; si autem evellatur radix, & destruitur ipsa arbor vel vitis, quia est primum fundamentum,

& primum principium totius esse vitis vel arboris, nec rami nec radix possunt iterum pullulare, & ratio evidens est, quia cum radix sit primum esse illius arboris seu vitis, & quatenus tale non presupponat aliud esse, quod conservetur, & permaneat destructa radice, in cuius virtute contineatur, & à quo possit iterum habere esse, ideo manifeste sequitur quod semel destructa, & evulsa radice non possit iterum radix pullulare, neque rami iterum redire, quod è contra evenit in ramis; rami autem seu brachia arboris dum amputantur, possunt iterum redire, quia presupponunt, & relinquunt radicem conservatam, & permanentem in terra, in cuius virtute conservantur, & continentur rami, ratione cuius continentia possunt iterum redire ad esse propter esse radicis, quod supponunt; radix autem nullum aliud presupponit esse cum sit primum esse à quo possit habere esse, & ideo nullo modo potest iterum enasci seu pullulare; unde semel destructa radice redditur impossibile naturaliter reviviscencia arboris: sed possibilitas in esse possibilitatis, quatenus distinguitur ab existentia est prima ratio à se ut Deus, & est prima radix omnis rationis essendi; ergo destructa semel possibilitate, non poterit iterum redire, licet existentia tam negativa quam positiva etiam si semel destruantur, quia sunt quasi rami possibilitatis possint redire in virtute possibilitatis non destructa.

SECTIO ULTIMA.

Argumenta adversaria solvuntur.

AD locum Aristotelis: probatur prima sententia, Respondetur concedendo quod Aristoteles diceret aliqua entia esse solum potentia, ut possibile in statu possibilitatis, quia non est actu ens cum sit potius negatio entitatis positivæ, quia cum actu ens constituatur per existentiam, & possibile in statu possibilitatis non habeat illam, sed potius dicat privationem existentiae, quam potest habere, & cui potest coniungi ut constituat rem; ideo non est ens actu, sed ens potentia, quia est possibile ut coniungatur cum actualitate essendi: sed non debet hoc ita intelligi, ut dum dicitur non ens actu, intelligatur esse primario negationem existentiae, sed potius ideo esse non ens actu, quia actu non habet entitatem actualem seu existentiam, per quam formaliter res in esse entis simpliciter actualis; hanc autem privationem existentiae habet possibilitas separabiliter à se ipsa, quia est cum aptitudine habendi existentiam, sicut v.g. homo dicitur non videns, non ex eo quod homo sit primario, & formaliter negatio visus, cum evidenter constet non esse negationem sed potius positivum animal rationale, vocatur autem non videns ex eo quod habeat actualiter, accidentaliter tamen, & separabiliter negationem visus per modum formæ existentis in homine, & quia forma quomodocumque sit in subiecto denominet illud, non mirum quod possibile denominetur non ens actu, non quia essentialiter primario ac formaliter sit negatio existentiae, sed quia pro statu illo separationis ab existentia habet negationem talis existentiae, quæ negatio destruitur adveniente in tempore existentia, & hæc improprie, & lato modo solet dici status possibilitatis, cum talis propriè non sit, quod